

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

13. mateřská škola Ústí nad Labem, Marxova 219

Marxova 219, Ústí nad Labem 400 01

Identifikátor zařízení: 600 085 147

Zřizovatel: Město Ústí nad Labem, Velká hradební 8, Ústí nad Labem 401 00

Okresní úřad referát školství, Mírové náměstí 36, Ústí nad Labem 400 21

Termín konání orientační inspekce: 8. - 10. leden 2001

Čj.	062-08/01-1351
Signatura	of6au107

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola (dále jen MŠ) se nachází v okrajové části města, která je převážně osídlena romským obyvatelstvem. Budova školy je dvoupatrová, umístěna v řadové zástavbě. Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje celodenní stravování pro děti a zaměstnance MŠ. K mateřské škole patří i přilehlá školní zahrada s minimálním vybavením pro hry a činnosti dětí. Kapacita školy je 36 dětí. V současné době je zapsáno ve škole 23 dětí ve dvou třídách, z nichž je jedna třída vykazovaná jako přípravná pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí (kapacitní využití školy cca 64 %). Úkolem MŠ je zapojit co nejvíce dětí do předškolního zařízení a připravit je na vstup do základní školy.

Výchovně vzdělávací činnost zajišťují 3 zkušené pedagogické pracovnice včetně ředitelky školy (24, 32, 35 let praxe).

Provoz školní jídelny zajišťuje 1 kuchařka a vedoucí školní jídelny s úvazkem 0,3. Provozní záležitosti a úklid celé budovy je určen školnici. Ředitelka školy byla jmenována do funkce na základě výsledku konkurzního řízení v roce 1991, poslední periodické hodnocení ředitelů proběhlo dle metodického pokynu MŠMT ČR čj. 11 639/98-25 v roce 1998, kdy byla znovu potvrzena ve funkci ředitelky školy.

Komplexní inspekce byla provedena v MŠ v roce 1997.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Třídy jsou rozděleny podle věku, přípravná třída je zaměřena na přípravu romských dětí na vstup do základní školy. Při tvorbě plánů je upřednostňováno úkolové pojetí a členění výchovných složek do jednotlivých dnů v týdnu. Podkladem pro zpracování obsahu jsou časově tematické plány, vypracované pro jednotlivé věkové skupiny dětí předškolního věku před rokem 1989. Plánování a příprava výchovně vzdělávací činnosti má průměrnou úroveň.

Tomu odpovídaly užívané metody a formy práce. Při vzdělávacích činnostech nebyly dostatečně využívány prožitky, city a zájmy dětí. Ve většině hospitací převažovalo organizované učení s vedoucí úlohou učitelky, prostor pro verbální projev a sebevyjádření dětí nebyl dostatečně využit. Přímé pozorování výchovně vzdělávacího procesu ve škole potvrdilo nízkou úroveň znalostí pedagogických pracovníků vzhledem ke vzdělávacímu programu školy (zavádění nových metod a forem práce, individuální práce s dítětem, aktivní rozvoj v oblasti jazykových dovedností, vyváženost spontánních a řízených činností, aktivní účast pracovníků v oblasti sebevzdělávání a zvyšování odborného růstu apod.). V práci učitelek převládá stereotyp a rutinní způsob práce. Motivace činností byla málo promyšlená, chybělo vyšší zastoupení názorných pomůcek, účinnost motivace byla nefukční. Vztahy dětí v kolektivu, ale i k dospělým, byly přátelské. Celkově převažoval verbální projev učitelky, dialog byl založen na otázkách a odpovědích, v činnostech bylo více uplatňováno manipulativní vedení dětí. Pozitivním zjištěním je, že je dbáno na utváření základních návyků v sebeobsluze, upevňovány jsou hygienické návyky, děti se učí samostatnosti při stolování a přizpůsobení se základním pravidlům v kolektivu.

Všechny pedagogické pracovnice splňují potřebnou odbornou kvalifikaci pro předškolní vyučování. Oblast sebevzdělávání je v pedagogickém sboru nevýrazná. Jedna učitelka se účastnila kurzu grafomotoriky a školení v oblasti sociální práce s romskou komunitou (1998,1999). Získané dovednosti a zkušenosti se nijak nepromítly do vlastní práce školy.

Prostorové uspořádání a vybavení školy je na dobré úrovni. Zlepšila se estetická úroveň výzdoby školy a její celkové vybavení. Hračky a učební pomůcky odpovídají potřebám školy a potřebám dětí. Inovace byla zaznamenána v oblasti materiálně technického zabezpečení školy:

- v jedné třídě byl položen nový koberec,
- byly provedeny nové nátěry zábradlí,
- nově byla zbudována přípravná kuchyně,
- část budovy byla vymalována,
- doplněno bylo některé vybavení školy - televizory ve třídách, videopřehrávač, zakoupeny nové didaktické pomůcky,
- instalována nová automatická pračka,
- nový osobní počítač včetně tiskárny.

Nedostatečné se jeví vybavení školní zahrady, kterou děti celý rok využívají. Prostředí školní zahrady je nemotivující, zahradní vybavení je často zničené okolními občany.

Časové rozvržení dne je písemně stanoveno, prostor pro spontánní a herní činnosti je však krácen na úkor činností řízených. Průměrná docházka dětí je optimální pro zajištění individuálního rozvoje každého dítěte, ve vlastní práci však toto není příliš využíváno. Chybí individuální plány rozvoje u dětí se sluchovým postižením, intenzivní péče není dostatečně poskytována dětem s opožděným vývojem řeči. Pitný režim není ve třídách v průběhu dne realizován, děti mají k dispozici pití pouze k jídlu.

Hodnocení kvality vzdělávací činnosti

Plánování a příprava výchovně vzdělávací činnosti má průměrnou úroveň. Škola má ve vztahu k počtu dětí a stanovenému programu velmi dobré personální a materiální podmínky. Psychohygienické zásady v organizaci života dětí nejsou vždy dodržovány a inspekce je hodnotí stupněm průměrný. Organizace výchovně vzdělávací činnosti, včetně použitých forem a metod práce, má pouze vyhovující úroveň. Výrazné nedostatky byly zaznamenány v promyšlenosti obsahu s ohledem na rovnováhu psychického zatížení dětí, citelně slabé místo zaujala nízká pedagogická tvořivost. Způsob hodnocení dětí při výchovně vzdělávací činnosti, účinnost motivace, interakce a komunikace je v celkovém posouzení hodnoceno stupněm pouze vyhovující.

Kvalita výchovně vzdělávací činnosti je celkově hodnocena jako pouze vyhovující.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Škola má zpracovaný zřejmý koncepční záměr a dlouhodobé cíle jsou rozvrženy do oblasti výchovně vzdělávací, sociální a poradenské:

- Připravovat děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí k bezproblémovému začlenění do základní školy
- Působit a pomáhat v oblasti sociální
- Spolupracovat s dalšími partnery, plnit funkci poradenskou

Do koncepce školy není zpracován program k prevenci sociálně patologických jevů u dětí, což se vzhledem k umístění zařízení a dlouhodobému programu školy přímo nabízí.

V ročním plánu je zpracován rámcový program výchovně vzdělávací činnosti školy, hlavní úkoly navazují na stanovené koncepční záměry. Nabídka individuálních vzdělávacích aktivit

pro děti se speciálními schopnostmi a potřebami není v programu zahrnuta (2 děti s těžkou sluchovou vadou, logopedická péče a prevence). Systém plánování dále obsahuje oblast materiálně technického zabezpečení školy, spolupráci s dalšími partnery, systém kontroly a plán pedagogických a provozních porad.

Organizace školy má stanovena pravidla fungování. Je zpracován organizační a vnitřní řád školy, v povinnostech pracovníků jsou zakotveny kompetence a odpovědnost, včetně rozpisu pracovní doby. Důležité informace k zajištění plynulého provozu školy jsou zveřejněny na nástěnce pro zaměstnance, informace pro rodiče jsou na nástěnce při vstupních dveřích do MŠ. Provozní doba mateřské školy je určena od 6:00 do 16:00 hodin. Délka provozu byla projednána s rodiči a zřizovatelem na začátku školního roku, doklad o projednání nebyl předložen. V průběhu inspekce bylo zjištěno, že stanovená provozní doba, a s ní související rozvržení úvazků přímé výchovné práce učitelek, není efektivně využita ve prospěch dětí (začátek pracovní doby učitelek od 6:00 hodin). Děti se scházejí až po 7. hodině ranní, nikdo z rodičů není zaměstnán a tudíž mohou děti přivádět do školy později, což je z hlediska biorytmu pro děti velmi příznivé.

Při kontrole povinné dokumentace školy bylo zjištěno porušení platných právních norem v tom případě, že ředitelka při určování počtu dětí ve třídách dle vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb. § 4 odstavec 7 písmeno c - zřízení tříd pro děti z rodin s nižším zdravotním, výchovným nebo sociálním uvědoměním, přičemž počet dětí ve třídě nepřesáhne 10 - neupravila počet dětí v jedné třídě (13) výjimkou dle výše citované vyhlášky § 4 odstavec 8. Zřízení přípravné třídy pro děti předškolní ze sociokulturně znevýhodněného prostředí není doloženo souhlasem zřizovatele a školského úřadu, datovaného k začátku školního roku 2000/2001.

Je zpracován plán pedagogických rad, informace jsou učitelkám poskytovány utříděně a včas. Informace k průběhu výchovně vzdělávacímu programu jsou poskytovány na nástěnkách v šatně a v osobních konzultacích s rodiči. Třídní schůzky zatím v tomto školním roce neproběhly, spoluúčast rodičů na životě předškolního zařízení je minimální. Vnější a vnitřní informační systém školy je nevýrazný a s tím související i prezentace školy na veřejnosti.

Vedení a motivování lidí v oblasti řízení má průměrnou úroveň. Vedení školy vytváří podmínky pro zvyšování odborného růstu učitelek (nabídka vzdělávacích akcí, doplňování odborné literatury ve školní knihovně apod.), samotná motivace v této oblasti je však méně účinná. Pro hodnocení pracovníků je zpracován systém kontroly a kritéria hodnocení. Přidělování osobních příplatků u pedagogických pracovníků je plošné, nemotivující. Kontrola pedagogické činnosti je prováděna formou hospitací, jejich frekvence je velmi nízká (ke dni inspekce provedena 1x kontrola v přípravné třídě). Využívání hodnotících nástrojů je v praxi tudíž formální a méně účinné, nefunguje zpětná vazba.

Hodnocení kvality řízení

Úroveň plánování vzhledem k velikosti a podmínkám předškolního zařízení je hodnocena jako průměrná. Kvalitu a funkčnost organizačního uspořádání, včetně informačních systémů školy, hodnotí inspekce stupněm průměrný. Vedení a motivování lidí má průměrnou úroveň. Nedostatky byly zjištěny v systému využívání kontrolních mechanismů. Tuto oblast řízení hodnotí inspekce jako pouze vyhovující.

Kvalita řízení je hodnocena celkově jako průměrná.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Od poslední komplexní inspekce v roce 1997 nebyl zaznamenán kvalitativní posun ve výchovně vzdělávací činnosti školy. Celkově převládá konzervativní styl práce. Výjimku tvoří materiálně technické zázemí školy. Počet zapsaných dětí do mateřské školy má klesající tendenci, průměrná docházka dětí je velmi nízká.

Přehled o počtu zapsaných dětí a průměrné docházce v roce 1999/2000 a v I. pololetí školního roku 2000/2001 :

školní rok	počet tříd	počet zapsaných. dětí	průměrná docházka	počet pedagog. pracovníků
1999/2000	2	32	17,2	3
I.pol. 2000/2001	2	23	11,9	3

Jedním z důvodů poklesu zapsaných dětí do MŠ je častá migrace obyvatelstva v této části města. Dalším důvodem je nízká informovanost a nevýrazná propagace školy na veřejnosti. V neposlední řadě je to velmi špatná sociální situace rodin, nezaměstnanost mnohdy obou rodičů a tím související i nedostatečné finanční prostředky k zaplacení základních poplatků za stravu dětí v MŠ včetně školného. Vliv na pokles počtu zapsaných dětí do MŠ může mít i otevření další přípravné třídy pro děti ze sociokulturně znevýhodněného prostředí v základní škole (v tomto školním roce 2 přípravné třídy při ZŠ).

V oblasti řízení přetrvává hodnocení průměrné.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Roční plán školy, plány výchovně vzdělávací činnosti, výroční zpráva školy za školní rok 1999/2000
- Třídní dokumentace, záznamy o dětech
- Povinná dokumentace školy - evidenční listy dětí, přehled měsíční docházky dětí, přehled výchovné práce, rozhodnutí o přijetí do MŠ, personální dokumentace, statistický výkaz o MŠ, rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol a školských zařízení MŠMT ČR čj. 403/99 MŠ, zřizovací listina školy, závazný posudek OHES k provozu školy čj. 30-5460-23-95
- Vnitřní a organizační řád školy, režim dne
- Rozvržení pracovní doby, pracovní náplně pracovníků
- Záznamy z hospitací, kritéria hodnocení
- Zápisy z porad a zápisy z kontrol
- Přehled o hospodaření školy

ZÁVĚR

Inspekce hodnotí školu celkově jako školu s průměrnou úrovní.

Přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu umožňují realizovat výchovně vzdělávací program a zajišťují potřebný chod školy. Neefektivnost jejich využití byla částečně zjištěna v rozvržení úvazků přímé výchovné práce a jejich naplněnosti u pedagogických pracovníků.

Doporučení ČŠI :

1. Zefektivnit využití pracovní doby u pedagogických pracovníků ve prospěch výchovně vzdělávací práce školy.
2. Upravit počet dětí ve třídě výjimkou z počtu zapsaných dětí dle vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb. o mateřských školách.
3. Přehodnotit organizaci pitného režimu tak, aby děti měly k dispozici pití ve třídách po celý den.
4. Vypracovat individuální plány rozvoje pro děti se specifickými schopnostmi a možnostmi, spolupracovat v tomto směru se speciálně pedagogickým centrem pro děti sluchově postižené.
5. Vytvořit účinný systém kontroly pro objektivní hodnocení práce pedagogických pracovníků.
6. Zvýraznit oblast sebevzdělávání.
7. Celkově zlepšit kvalitu výchovně vzdělávací činnosti školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Šutková	Ludmila Šutková v.r.

V Litoměřicích dne 16. ledna 2001

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. ledna 2001

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení	Podpis
Anna Štěpánová	Anna Štěpánová v.r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>
Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Okresní úřad referát školství	2001-02-09	062-19/01-1351
Zřizovatel	2001-02-09	062-18/01-1351

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Nebyly podány.